

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
16:19	17:19	17:41
16:17	17:23	17:47
16:16	17:16	17:38

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

שאיפות

כמה חשוב שהאדם ישאף להיות כמו הצדיקים וכמו האבות הקדושים

כח התפילה

התפילה, כל תפילה, היא למעשה רגע מכונן בחייו של יהודי. כי אם יש לאדם קשיים, התמודדויות, משברים או צרות, התפילה מעניקה לו קרש קפיצה לצאת מכל אלו. התפילה היא כלי ייחודי רב עוצמה, באמצעותו מדלג יהודי מהקשיים שהם מנת חלקו ומהצרות עימן הוא מתמודד, הישר לחיקו של מלך מלכי המלכים, שיביא לו את הישועה הנכספת.

לפעמים, אנשים מתמודדים עם קשיים שונים, חלקם נראים נטולי פיתרון וחסרי סיכוי לחלוטין. רופא שקובע משהו באופן חד משמעי, נתונים אישיים שאינם משאירים מקום לספק, כישורי פרנסה שמקבעים מצב בעייתי, וכן הלאה. החשיבה שמובילה במצבים כאלה היא, שלמעשה אין מה לעשות, זה המצב וצריך להתמודד איתו...

זה היה עלול להיות נכון, לולא היה קיים בעולם כח התפילה. בדיוק למצבים מעין אלו נועדה התפילה, היא נועדה ליצור 'כביש עוקף' למערכות הטבע, לחתור חתירה תחת כסא הכבוד ולמצוא פתרונות 'מחוץ לקופסא' של דרך הטבע. כשהדרך חסומה מכל עבר - מגיעה התפילה ומדלגת בקלילות מעל כל המחסומים, מרחפת בדרכה לבוא עולם ובחזרה עם הישועה הרצויה.

בוא עולם ברא את עולמו בדרך הטבע, קבע כאן מערכות ותהליכים על פיהם יתנהל העולם. אין בידי בן אנוש, חשוב ככל שיהיה, לשנות את מהלכי הטבע, להכתוב לחייו ולעיסוקיו קצב ומתכונות שונים. רק דבר אחד יכול לשנות את מערכות הטבע - כשבורא העולם בעצמו מתערב בו ובמהלכו, ומוביל דברים בצורה שונה מהרגיל.

(הרב אשר קובלסקי)

דוד המלך אומר בתהילים: "שיויתי ה' לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט". שמעתי פירוש, שיויתי ד' לנגדי - ששם רצון השי"ת נגד כל רצונות: רבוש"ע לי אין רצונות, אני שווה רק לדבר אחד משאת נפשי, זה לעשות רצוני! ואומרים חז"ל: אל יאמר אדם אי אפשי לאכול חזיר, אלא אפשי ואפשי, אבל מה אעשה והקב"ה לא מרשה, אני עבד! יש לי בעל הבית! הבורא יתברך לא מרשה אני לא אוכל, מבטל את הרצונות שלו בשביל רצונו של הקב"ה. מה הקב"ה אומר אני עושה, מה הוא רוצה אני מבצע. אני לא קיים. כמו שכתוב בפסוק: "אנכי עומד בין ה' וביניכם" - אומרים בעלי המוסר - "אנכי" עומד בין ה' וביניכם, כל מה שאדם עושה עבירות הכל זה הרצון שלו ה"אנכי" שלו מול הרצון של הקב"ה, אני רוצה כך וה' אומר אסור.

כמה אנשים מכונים בשם "עבד ה'?" מעט מאד. אברהם יצחק ויעקב, משה אהרן יהושע וכלב, דוד ומשיח ונביאי האמת והצדק. עבד אין לו אלא מצות רבו ותו לא, עבד שרבו אומר לו עשה כך, עבד אינו שואל שאלות, אינו שואל למה ומה, הוא אומר והוא עושה.

ולכן האבות הן הן המרכבה לשכינה, כמו מרכבה, אתה נוסע במרדס אין לו רצונות, איך שאתה רוצה הוא נוסע, האבות הק' לא היה להם שום רצון עצמי, כמו מרכבה, למה שהקב"ה רוצה הם רצים ומה שהוא רוצה הם רוצים. "מלך אסור ברהטים" בשביל האבות שרצו אחריו כסוסים. יראת שמים זה לדקדק קלה כחמורה, אני בטל לקב"ה, הרצונות שלי הם הרצונות שלך, האבות הק' היו מרכבה לשכינה, כמו המרכבה שמזיזים אותה ימינה שמאלה קדימה אחורה, אין לה דעה עצמית, כך אדם צריך להיות בטל לקב"ה, מה שאתה אומר אני עושה, קדימה למצוה אחורה להמנע מעבירה, כל הפניות לה'.

קרוב ה' לקוראיו לכל אשר יקראוהו באמת, הקב"ה הוא אבא. הוא קרוב אלינו, אבל צריכים לקרוא באמת, לא רק כשרע לך אז תבוא לקב"ה, תמיד תהיה ירא שמים, גם כשטוב לך והכל זורם תודה לקב"ה, תתפלל אליו ותקיים את המצות שלו בהתלהבות ושמחה. ואל תאמר כוחי ועוצם ידי עשה לי את החייל הזה. שבת שלום ומבורך!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

יב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב. היינו לומר בפה שלו, לשאוף להיות כמוהם, לראות את הבבא סאלי מול העיניים שלך, את כל הצדיקים. כשיש שאיפה יש תוצאות השאיפה נותנת כח.

כשאדם שואף יש לו כוחות. אדם מטפס לפסגה של הר, הוא הולך ונופל, אבל הוא לא מתייאש הוא רואה את פסגת ההר מולו והוא ממשיך. כשאדם רואה מול העיניים שלו את הצדיק שהוא רוצה להדמות אליו, שום דבר לא מפיל אותו, יש לו שאיפה ללכת ולהתקדם, לעלות ולהתעלות, גם אם שבע יכול הוא יקום ילך ויטרה, ילך ויתקדש, כי הוא רוצה ששם ה' יזרח עליו, שכבוד ה' עליו יראה, הוא רוצה להיות מלאך הוא לא רוצה להדמות לבהמה. אדם כזה, ששואף באמת לגדלות, זוכה להתקדש ולהתרומם.

יהודי, לכל אחד מאיתנו פה, יש נשמה גבוה מעל גבוה בעולמות העליונים, אבל הוא לא יודע, הוא חושב שבא לעולם לאכול ולשתות. אדם צריך לדעת שכל פעולה שלו, הן לטוב הן לרע ח"ו עושה רושם בעולמות העליונים. וכמו שאומר האר"י הק' אילו היה יודע כמה מחויב בקריצה לעבירה, כמה הורס בעולמות העליונים, היה רועד ולא זז כל החיים מפחד! יש מזווה אדומה ובה כפתורים שונים, אחד לסוריה אחד לאירן אחד לרוסיה, אדם עושה עבירה אינו יודע מה הוא הורס עכשיו.

הנשמה היא יהלום ענק של אלפי קראט, כמה שווה היהלום הזה? אפשר לתאר? וכמה שמירות היה אדם שומר על היהלום הזה, כך נשמת האדם ערכה מאד מאד נעלה ונישא, כמה צריך להשקיע בשמירתה מכל עבירה! יש לך נשמה קדושה וכל פעולה שלך עושה רושם עצום בעולמות העליונים.

אי אפשר לחזור בתשובה בלי להיות אמיתי. ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו ונתן לנו תורת אמת. בלי אמת א"א לחזור בתשובה. לא פעם אני יושב עם חילונים, אני בודק תחלה דבר אחד, אם הוא אמיתי או לא. יש אנשים שמחפשים שאלות רק כדי להרגיע את המצפון שלהם, וכדברי הגר"ח מבריסק זצ"ל אין להם שאלות אלא תשובות ליצרים שלהם, הם מחפשים תשובות ולא שאלות, אם אתה עונה לו הוא אומר לך "לכם הדתיים לכל דבר יש תשובה" ואם אתה לא עונה לו מה הוא אומר? הנה הוא לא ענה לי...

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגלית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה

להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמר, אלדד בן ירדנה

לרפואת ישראל מאיר בן מלכה, שלמה בן שמחה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה

לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

אין שאלות

עוזר ארנן בבוקר חסדך. גם העשב עצמו שר "יהי כבוד ה' לעולם". העצים זמרו אף הם "ירננו כל עצי יער". לפתע ראתה מלמעלה עיגולי אש מרצדים בשלל צבעים. הם התייצבו לידה כעמודים ואחריהם באו מלמעלה מלאכים קטנים בעלי כנפיים וגם הם ניצבו לידה. מסביב נשמעה מנגינה נהדרת של כלי נגינה, והיא הרגישה שהנשמה פורחת ממנה והיא עומדת להתעלף. מיד לקח בעלה עשב מן הגן והניחו על אפה.

רוחה שבה אליה והיא הביטה שוב וראתה חופה עשויה אבנים טובות נוצצות בכל צבעי הקשת. מתחת לחופה בא מעין מלאך ועמד מולה. היא הכירה את בנה ההרוג והוא צוחק לפניו בחדווה רבה. היא התעלפה בשנית, ושוב נתן לה בעלה להריח מאותו עשב. היא פקחה עיניה וראתה שאין זו טעות, היה זה בנה ולא אחר. פתחה ושאלה אותו, "מדוע הלכת ממני בגיל כל כך צעיר?"

השיב לה הילד, "הכל לפי חשבונו של בורא העולם, כבר הייתי בעולם לפני שנולדתי אצלך, אמא. נולדתי אז למשפחה מיוחסת, בעירנו אירעו מעשי פרעות והגויים רצחו את כל היהודים נשארתי אני לבדי כבן חצי שנה, גויה לקחה אותי לביתה ואצלה גדלתי, עד שפדו אותי יהודים וחזרתי להיות ביניהם עד שנהייתי לגאון גדול והייתי כל שנותי בנחת ובשלום. כשנפטרתי מן העולם, התקבלתי בעולם האמת בשמחה ועליתי מעלה עד שהגעתי למקום שממנו לא יכולתי לעלות עוד, מכיון שינקתי שנה אצל אשה נכריה, משפטי יצא שאיוולד שוב ואינק שלוש שנים אצל אם יהודיה ואז אוכל לבוא אל מקומי הגבוה. אז נולדתי אצלך, אמא, וזכות גדולה היא עבורך. כשנסתיימו שלוש השנים נלקחתי חזרה אל מקומי, כי לא היה לי כבר מה לעשות בעולם האומלל הזה".

"אבל מדוע הלכת באופן נורא כל כך?" הוסיפה האם לשאול. השיב הבן ואמר "כשעמדתי להיפטר מן העולם, נגזרה גזירה על יהודי עירנו וכולם היו עומדים ליהרג, גם את ואבינו, אז כיבדו אותי שאהיה כפרת העיר כולה ונרצחתי למענם, ובכך הצלתי את העיר כולה. לכן זוכה אני לכל הכבוד הגדול הזה כאן. לאף אחד בגן עדן אין רשות לראות אותי, רק לאבא בכל זמן שירצה". הילד צחק בנעימות, התחיל להתרחק ונעלם. אז אמר לה בעלה, "ראית שלכל הקושיות שלך יש תירוצים. הן הבורא אינו יוצר שום רע, כעת עלי לחזור אל שיעורי". הוא ליווה אותה אל המקום הראשון שליד העץ ואמר לה, "כאן טוב מאד, אבל אין אני יכול לסבול את אנוחותיך ואת תעשי לי טובה גדולה אם תתחילי להיות בשמחה, הנה הציעו לך שידוך הגון, שלא תתנגדי".

בעלה נעלם והיהודי הזקן נראה שוב והוא הוביל אותה אל היער הגדול. היא התעוררה משנתה כאילו נולדה מחדש. זמן רב עוד שכבה כשחיוך על פניה והמשיכה לראות את בעלה המאושר ובנה המחייך. אבן כבדה נגולה מעל לבה והיא קבלה נחומים ואז נישאה בשנית וחיה חיים שמחים ונעימים.

בשורות ולומדים תורה, באמצע עמד יהודי צעיר ואמר לפניהם שיעור "חכי קצת", אמר היהודי הזקן, "מיד יסיימו את השיעור ואז תראי אותו" היא הסתכלה לכל עבר ולא האמינה למראה עיניה.

השיעור נגמר והיהודי שאמר את השיעור התחיל ללכת לעברה. פתאום הכירה רחל את הבגד העליון של בעלה. ראשה הסתחרר והיא ראתה שזה בעלה העומד לידה. "אברהם!" צעקה ונפלה על העץ שעמד לידה. "אני הוא", השיב בעלה, הרגעתי!". זמן רב נשארה על עמדה בעיניים עצומות וכששבה אליה נפשה פקחה את עיניה ושאלה, "מדוע הלכת ממני בגיל כה צעיר?". "דעי לך", - השיב בנעימות - "שהעולם שבו את חיה הוא כמו ארץ גזרה שלשם נשלחים האנשים בכדי להשלים ענינים מסוימים או לסבול על עברות שעשו מקודם, העולם האמיתי הוא כאן".

דעי לך שכבר הייתי פעם בעולם לפני שהכרת אותי. הייתי גאון וצדיק גדול, אבל לא רציתי לישא אשה ולהוליד בנים, שלא יפריעו לי מלימודי. כשהסתלקתי מן העולם נתנו לי ראשות של ישיבה בגן עדן והתחלתי לעלות במעלות עליונות. אבל מכיון שלא נשאתי אשה ולא הולדתי בנים נשלחתי לעולם שוב, כדי לישא אשה ולהוליד בנים ונשאתי אותך לאשתי, כשנולד ילדנו השביעי קראו לי שוב לגן עדן לישיבה שלי, שבה חיכו לי כולם.

גדולה זכותך שאני בעלך, כי יש לי כאן שם טוב, וכשיבוא הזמן נחיה שוב ביחד בעונג, בעולם זה".

"אבל", אמרה רחל, "לא ידעתי שאתה למדן כה גדול, ואף פעם לא היה לך זמן ללמוד הרבה". אמר בעלה, "גם אני לא ידעתי, כיון שבאתי לעולם רק לתקן את מה שחסר לי לישא אשה ולהוליד בנים ולפרנס אותם כראוי, וכשיצאתי מן העולם מיד נתמלא ראשי בדיעת התורה לאין קץ".

אשתו הוסיפה לדבר שאלה, "מדוע יוסף שלנו אינו מצליח בעסקיו?" השיב לה בעלה, "בוודאי את זוכרת את הדין תורה שהיה ליוסף עם יהודי אחד, יוסף זכה בדין אבל מכיון שציער את היהודי רצו להענישו בעונש חמור. אני העתרתי בעדו וביקשתי שיתנו לו רק ארבע שנים קשות בעסקיו. בעוד שנה תיגמר תקופת העונש והוא יתחיל להצליח", "ומה עם דוד שלנו, הרי כבר מלאו לו עשרים וארבע ועדיין אין מציעים לפניו שום שידוך, וגם אין לי ההוצאות בכדי לחתנו?" חייך בעלה ואמר, "הסיבה לכך היא, שבת זוגו של דוד איחרה לבוא לעולם. כשיש היא רק בת שלוש עשרה וגרה בארץ אחרת. בעוד חמש שנים תבוא אל עירכם, תתחתן עם דוד ותתן לו את כל ההוצאות החתונה".

רחל התחילה לרעוד ובזכרונה עלה זכרון מכאיב. ללא כח שאלה את בעלה, "מפני מה קרה האסון לבנו בן השלוש והוא נהרג על ידי גוי שיכור?" חייך בעלה ואמר, "בואי אחרי!" היא התחילה ללכת והגיעה לגן מלא אור ובו ירדו כמין עמודי אור בצבעים שונים. ציפורים נאות פרחו מעץ לעץ והיא שמעה את שירתן. היו ששרו "אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה", אחרות זימרו *למען זימור כבוד*, פרפרים גדולים מכל הצבעים עפו ושרו לתוך אזניה "שלוש, שלום, לרחוק ולקרוב". צבאים קטנים רצו בעשב ושרו "ואני אשרי

הסיפור הבא הוצא מכתבי ר' חיים ויטאל זצ"ל, שקיבל אותו מרבו הארזי"ל והוא מגלה לנו למה אין להקשות שום קושיא על הבורא והכל מתוכנן ומסודר פה בהשגחה פרטית:

יוסף, אברך נשוי מזה שנים אחדות, ואחיו הצעיר צעיר יצאו בליל שבת מבית הכנסת בדרך לבית אמם לברכה בשבתא טבא. בבית השתררה חמימות נעימה. הנרות דלקו ברוגע כמו סיפרו ששבת קודש באה לעולם. רק הכסא הפנימי בראש השולחן, הכסא של אביהם שהלך לעולמו שנתיים לפני כן, הפריע את המנוחה. רגשות געגועים וצער מלאו את הלבבות, אמא ישבה כדרכה על כסאה ועיינה בספר.

"שבתא טבא" אמרו הבנים. "שבתא טבא" אמרה האם, כשהיא משתדלת בכל כוחה להסתיר את הדמעות שזלגו מעיניה ללא הרף. "שוב את בוכה", אמר יוסף, "הרי צריך להיות גבול לדבר, היום שבת קודש ואסור להצטער". "אבל יודעים אתם", אמרה האם, "היום לפני שנתיים הלך אביכם מן העולם ואין אפשר להתאפק ולא לכבות?" "טוב", אמר יוסף "היום יש לך סיבה אבל מה היה אתמול ושלשום? כבר עברו שנתיים ואין את יכולה למצוא מרגוע".

"את בוכה ומצטערת, ואבא בגן עדן, בוודאי אינו שבע רצון מכך, ובורא העולם בוודאי שגם הוא אינו רוצה בזה. בשלחן ערוך נאמר מתי צריך להצטער הרבה, מתי פחות, ומתי לחדול. אם אינך נוהגת כך, את מראה שאינך מסכימה לרצון הבורא, סלחי לי שאני מדבר אתך בעזות!" סיים הבן את דבריו. האם קמה, מחתה את דמעותיה ואמרה, "הצדק אתך, יוסף. בכל כוחותי רוצה אני לשכוח אבל אין אני יכולה", ושוב החלה למחות את דמעותיה. פתחה שושנה הקטנה ואמרה, "אמא, אנו רוצים לראות אותך שמחה תמיד". "גם אני רוצה", - אמרה אמא, - "אני מבטיחה לכם שאשתדל לשמוח בכל כוחי".

יוסף בירך את אמו בשבתא טבא ופנה ללכת לביתו. דוד הצעיר התגורר בבית אמו ומלא את תפקידו של אבא. הוא קידש על היין, ובמשך כל הסעודה הרגישו כולם את מנוחת השבת האמיתית. אמא אפילו חייכה. הבנים ספרו מפרשת השבוע והאם שאבה נחת. כולם הלכו לישון בשעה מאוחרת וגם האם הרגישה בקרבה מרגוע שלא הרגישה כמותו מיום שבעלה הלך ממנה. היא התחילה לחשוב שאינה יחידה, יש עוד אלמנות צעירות, והן שמחות, כי הסכימו והשלימו עם מר גורלן. בזכרונה עלה השידוך שהוצע לה לאחרונה, וכשהיא נזכרת בו היא רועדת כולה, אבל הפעם ישנה במנוחה.

ובחלומה הנה אנשים רצים והיא ביניהם וכך יצאו את העיר ובאו ליער עבות. הם המשיכו לרוץ בתוך החשכה, ולפתע הסתיים היער, והשמש נראתה באור גדול, והיא רואה לפניו גן גדול מלא פרחים יפים ונהדרים המפיצים ריח נפלא, מסביב לגן נראו אפיקי מים תכולים, ופתאום ראתה לפניו יהודי בעל זקן כסוף לבוש בגד לבן ארוך. היהודי שאל אותה אם היא רוצה לראות את בעלה, והיא הלכה אחריו מיד בלב דופק, הזקן נעצר ליד עץ גדול מלא פירות יפים וגדולים, ומרחוק ראתה מגרש גדול, מגורד בגדר מוזהבת, בתוך המראה ראתה יהודים מלובשים בגדי צבעונים יושבים

הלכות שבת

שאלה: כיור שהמים נשפכים לתוכו, ונסתם בשבת, באופן שאין המים יוצאים ממנו, האם מותר לפותחו על ידי משאבת גומי ידנית (פומפה), העשויה לכך?

במשנה (שבת עג.) כתוב, אבות מלאכות ארבעים חסר אחת וכו', המכה בפטיש (שמפוצץ בו את האבן מן הסלע, לאחר שחצב את האבן סביב ומובדלת מן ההר קצת, הוא מכה בפטיש מכה גדולה והיא מתפרקת ונופלת, וזהו גמר מלאכה של חוצבי אבן, וכל הגומר בשבת מלאכה, תולדת מכה בפטיש היא). וכתבו הראשונים, ומפני זה המתקן כלי באיזה דבר שיתקן, חייב.

ובגמרא (כתובות ס.), נחום איש גליא אומר, צנור שעלו בו קשקשים (קשים ועשבים שסותמים ומעכבים את כלוחו ומימיו יוצאים ומתפשטים לגג ודולפין לבית), ממעכן ברגלו בצניעא בשבת ואינו חושש, מאי טעמא, מתקן כלאחר יד הוא, ובמקום פסידא לא גזרו רבנן. וכן פסק השו"ע (סי' שלו ס"ט).

יש אחרונים שכתבו שאיסור פתיחת הצנור בידו, הוא בצינור של הקרקע שעל פני הגג, שממחת הקשקשין נעשה שזה לקרקעית הגג, וכאילו פקע ממנו שם צינור, ולכן במקום שיש הפסד מותר לפתוח את הסתימה רק בשינוי. אמנם אחרונים אחרים כתבו, שמהראשונים מבואר בפשטות שבכל ענין שנסתם הצינור לגמרי הוא מתקן כלי מהתורה. וכן כתב מרן הגאון ר' עובדיה יוסף זצוק"ל.

ולפיכך אסור לפתוח בשבת את הכיור כדרכו אפילו במקום הפסד. ובמקום צורך גדול יש להקל לפתוח הסתימה על ידי גוי. ואם לא נסתם הכיור לגמרי, והמים עוברים בתוכו לאט לאט, ועל ידי לחיצתו במשאבת גומי פעם ושתים, גורם שהמים יזרמו בתוכו באופן תקין יותר, יש להתיר בזה, כל שעושה כן במשאבת גומי ביתית, הואיל ואין כאן מעשה אומן, וגם אין בזה עובדין דחול. וכן יש להתיר לשפוך מים רותחים לתוך הכיור שנסתם על ידי שומן הכלים שנקרש בצנור, ומעכב זרימת המים שבתוכו.

להלכה, אסור לפתוח בשבת כיור שנסתם עד שאין המים יוצאים ממנו כלל, על ידי משאבת גומי (פומפה), משום שהוא מתקן כלי, ויש בזה חשש איסור מן התורה. ומכל מקום על ידי גוי יש להקל במקום צורך גדול, ואם אפשר יעשה על ידי אמירה לגוי שיאמר לגוי אחא אולם אם לא נסתם הכיור לגמרי, והמים עוברים בתוכו לאט לאט, ועל ידי לחיצתו במשאבת גומי פעם ושתים, גורם שהמים יזרמו בתוכו באופן תקין יותר, יש להתיר בזה, כל שעושה כן במשאבת גומי ביתית. וכן מותר לשפוך מים רותחים לתוך הכיור שנסתם על ידי שומן הכלים שנקרש בצנור, ועל ידי שפיכת הרתחים לתוכו השומן נמס, וחוזרים המים לזרום באופן תקין. (חזון עובדיה שבת ח"ה עמ' שלא)

שאלה: נהגו בכמה בתי כנסת בישראל להעניק מתנה לחתן בר מצוה בשבת, האם מנהג זה הגון על פי ההלכה?

באחד מהראשונים מתבאר שאסור לתת דבר לחבירו במתנה בשבת או ביום טוב, זולת לצורך מצוה. וכתב מרן הבית יוסף (סי' תקצו) לבאר שטעם האיסור הוא משום שנראה כמקח וממכר, ורק במקום מצוה התירו.

ולפיכך יש אחרונים שכתבו שהנהוגים לתת כלים במתנה לחתן הדורש בשבת, לא יפה הם עושים, שהרי אסור לתת שום דבר במתנה לחבירו בשבת או ביום טוב, אלא רק מיני מאכל ומשקה שהם לצורך היום.

אולם יש אחרונים שכתבו ללמד זכות על המנהג להעניק דורון דרשה לחתן, שגם זה נחשב לדבר מצוה, לשמח חתן וכלה, ולהגדיל כבוד התורה. ולפי זה אם חתן הבר מצוה משמיע גם כן דברי תורה, יש בהענקת המתנה עידוד לבר מצוה שימשיך להתמיד בלימודו בתורה. ועוד שיש אחרונים שסוברים בדעת כמה ראשונים שלא גזרו משום מקח וממכר במתנה אלא במשכון שיש לו דמיון למקח וממכר.

למעשה: הנכון יותר שגבאי בית הכנסת יזכה לנער הבר מצוה את המתנה מערב שבת על ידי אדם אחר, באופן שיגביה את המתנה, ויאמר: אני זוכה לו לפלוני מתנה זו. [וכן יש לנהוג בכל מתנה שאדם רוצה להעניק לחבירו בשבת או ביום טוב]. ואם לא עשה כן אז הבר מצוה יכיון בדעתו שאינו זוכה במתנה עד למוצאי שבת. אולם במקום שאין עירוב ברשות הרבים, צריך להימנע בהחלט מלהוציא את המתנה ממקום למקום. (חזון עובדיה שבת ח"ו עמ' יט)

הכל בראש שלנו

מציאות או דמיון של המציאות?

אף שהמשפט הבא עשוי להיראות לא נכון ואולי אף לקומם חלק מהקוראים, עדיין הוא האמת לאמיתה:

כל מה שאנו רואים, אינו המציאות אלא התפיסה של המציאות. ננסה להמחיש את הרעיון:

אנו מגיעים למירון בל"ג בעומר ורואים את "כלל ישראל" במגוון לבושי וסגנונותיו. אם נשאל אנשים: מה אתם רואים כאן? יענה כל אחד תשובה אחרת.

האחד יראה כמות אדירה של אנשים, נשים וטף. השני ישפוש ידי בשמחה וישתף אותנו במחשבותיו המרוממות: "תראה איזה עם יש לריבוננו של עולם! כולם נקבצו באו לך, בהתלהבות ובשמחה, במטרה לשפוך שיח ותפילה לפני אבינו שבשמים. מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ!" ואילו חברו יתבונן הטיפוסים השונים ויעקם פיו באמרו: "כמה משוגעים יש בעולם! מזל שאינני צריך לחיות עם כל אלה". יש מי שיראה בציבור הרב-גוני הזדמנות נפלאה לאסוף כסף לצדקה, ואילו חברה יוצף בחרדה ויקבל התקף פאניקה בחשבו שהמקום מסוכן בשבילו, כי הוא עלול להתעלף מחוסר אוויר לנשימה, או שבגלל הצפיפות הוא לא יוכל לברוח מן המקום אם חלילה יקרה משהו.

אותה מציאות, וכל אחד רואה משהו אחר.

שלושה אנשים עוברים ליד חנות רהיטים ורואים כיסא בחוץ. הראשון, שהוא נגר במקצועו, מתבונן בכיסא וחושב לעצמו: "איזו איכות גרועה. מעניין כמה זמן יחזיק הכיסא מעמד". השני, שבדיוק עכשיו מרהט את ביתו מחדש, רואה את הכיסא ועיניו בורקות: "הנה, זה בדיוק הכיסא שיכול ליפות את הפינה הריקה בסלון, אני חייב לקנות אותו". השלישי, שכבר שעה ארוכה משוטט ברחוב ומרגיש שרגליו כושלות, מבקש רשות מבעל החנות, ונושם לרווחה כאשר הוא מתיישב לנוח מטורח הדרך.

כולם ראו את אותו הדבר בדיוק: ארבע רגלי עץ ומושב. ובכל זאת, כל אחד מהם ראה משהו אחר.

כאשר בני הזוג ברקוביץ חוזרים הביתה ומגלים פטיש על שולחן הסלון, מתמלא האדון ברקוביץ בשמחה, שהנה נמצא הפטיש שחיפש כדי לחזק את מסמר המדף שהתרופף. גברת ברקוביץ לעומתו מתמלאת כעס על בנה, ששוב השתמש בפטיש ולא החזירו למקום. שניהם רואים את אותו חפץ, אבל כל אחד מהם רואה משהו אחר: הוא-את הכלי שחיפש, והיא – את חוסר האחריות של הבן.

עט פשוט עשוי להיות בעיני האחד 'כלי כתיבה', ובעיני האחר, כלי שימושי לקריעת עטיפה עקשנית שמסרבת להיפתח. קליפס אלומיניום פשוט עשוי 'להיות' עשרות דברים שונים. תלוי במה שאנו זקוקים לו באותו רגע, במה שאנו עוסקים בו באותו זמן, ובמידת היצירתיות שלנו.

כך בכל דבר שאנו רואים או פוגשים. המציאות-אחת היא, ובכל זאת, כל אחד מזווית הראייה שלו, רואה משהו שונה, ולפעמים אף מנוגד לזה שראה האחר.

גם הרגשות המתעוררים בקרבנו לנוכח מראה או מצב מסוים, שונים ותלויים במטען האישי של כל אחד ואחד.

חתן וכלה צועדים מולנו ברחוב. אצל האחד מעורר המראה שלהם רגשות גיל ושמחה, ואילו אצל רעהו המראה הזה מעורר רחמים או דחייה.

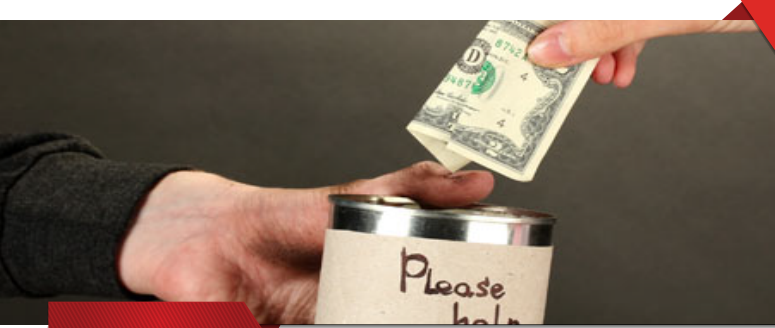
הרי לנו שאותו מראה מעורר רגשות שונים אצל אנשים שונים.

רמקול מכריז בקול בוכים על הלווייתו של פלוני אלמוני, שבעוד שעה קלה תצא מבית המדרש השכונתי. אצל האחד ההכרזה מעוררת הלם וצער קשים מנשוא, ואילו אצל האחר ההכרזה מעוררת כעס וזעם אדיר.

הרי לנו שאותה בשורה מעוררת רגשות שונים אצל אנשים שונים.

רגע חושבים

הרב דניאל גרמן

מעלת הצדקה

במסכת ע"ז (דף נה) נכתב לגבי יסורין שבשעה שמשגרין אותם על האדם משביעין אותם שלא יצאו ביום פלוני בשעה פלונית ע"י אדם פלוני וסם פלוני אבל ב'קול צום וממון' מבטלים את רוע הגזירה.

ובראש השנה (טז ע"ב) אמר רבי יצחק ד' דברים מקרעין גזר דינו של אדם ואלו הן: צדקה, צעקה [תפילה], שינוי השם ושינוי מעשה [תשובה].

בזוהר ויקהל (קצד) מבואר שכאשר בשמים רוצים להציל את האדם מן הדין שולחים לו 'דורון' שהוא העני ובנתינת הצדקה הרי הוא מציל את עצמו מאותו הדבר שנגזר עליו ל"ע.

צדקה היא רפואה לכל המכות, ומצלת מן היסורים, ועל ידה ניצול מגיהנום וזוכה ומקבל פני שכינה שנאמר "אני בצדק אחזה פניך".

וכן גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה ומארכת ימיו ושנותיו של אדם (ירושלמי תענית פ"ד ה"ב). ומעשה בבנימין הצדיק שהיה ממונה על קופה של צדקה, פעם אחת באה אישה לפניו בשני בצורת אמרה לו רבי פרנסני אמר לה העבודה שאין בקופה של צדקה כלום, אמרה לו רבי אם אין אתה מפרנסני הרי אישה ושבעה בניה מתים, עמד ופרנסה משלו. לימים חלה ונטה למות, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע אתה אמרת כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא ובנימין הצדיק שהחיה אישה ושבעה בניה ימות בשנים מועטות הללו, מיד קרעו לו גזר דינו והוסיפו לו עשרים ושנים שנה על שנותיו.

מובא בתלמוד ששם שמזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה (חוץ

ובליקוט"מ (תנינא ג עיין שם) דיבר על עניין פדיון הנפש וכתב שצריכין לעשות פדיון תחילה להמתיק הדין ואז דיקא יש רשות לרופא לרפאות, שפדיון הוא המתקת הדינים והוא מושיע מכל הצרות כי עיקר הרפואה ע"י פדיון דווקא. וכן ראוי להרגיל את עצמו ליתן פדיון אפילו כשאין חולי או צער כדי להמתיק הדינים שלא יבואו לידי צער וחולאת.

והיום שאין לנו קרבנות יש לנו את הצדקה שהיא פודה אותנו ומכפרת עלינו, כמו שכתוב "חטאין בצדקה פרוק". ובשם בעל 'דברי חיים' אמרו דאע"ג שכתוב שהמבבז אל יבבז יותר מחומש, שיעור זה לא נאמר רק למי שלא חטא, אבל מי שחטא "כל אשר לאיש יתן בעד נפשו", שהצדקה מכפרת לו ופודה את נפשו ואין לזה שיעור, שהרי אם אדם חולה מסוכן כל אשר לו יתן בעד נפשו. ואם כך בחולי הגוף, כ"ש בחולי הנפש.

למאמרים נוספים של הרב דניאל גרמן
בקרו באתר 'ישיבת אור דוד'

האם העלון נמצא בבית הכנסת שלך באופן קבוע?

פרשת שבוע | סיפור | קואצ'ר | הלכות | חינוך ילדים

בוא והצטרף
לאלפי המפיצים
בכל שבוע את
העלון המפואר

"אור הפרשה"

ושמח את מתפללי בית הכנסת
שלך.

לפרטים והרשמה

03-5701212

למפיצים המקדימים זוכים:

כל הפצה של חבילת עלונים 1 יזכה את המפיץ
בברכה מפי הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
לאחר לימוד **כל ספר האידרא רבה וזוטא**
בקברו של התנא האלוקי **ר' שמעון בר יוחאי**

כל הפצה של 2 חבילות עלונים יזכה את המפיץ
בברכה מפי הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
לאחר **קריאת כל התהילים בליל שבת**

כל הפצה של 3 חבילות עלונים יזכה את המפיץ
ב**קמיע של כל הזוהר הקדוש**

